

แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน Guidelines for organizing student quality development activities to improve academic achievement.

เหมทธิรัชต์ บูรมย์อินวงษ์*, ผกาภรณ์ บุสบง**, นิตยา จิตต์บรรจง***, ณัฐวรรณ เสมียนเพชร****,
อมรรัตน์ เวชเจริญ, นิตยา จิตต์บรรจง

Hemthirat Buromthinnawong, Phakaporn Butsabong, Natawat Semeinpet,

Armonrat Watejaroen, Nittaya Jitbunjong

สถาบันวิทยาการจัดการแห่งแปซิฟิก

Pacific Institute of Management Science

Email: singto.wuttinun@gmail.com

Received March 17, 2025; Revised December 29, 2025; Accepted December 31, 2025

บทคัดย่อ

บทความวิชาการนี้ใช้การศึกษาโดยการศึกษาจากเอกสาร งานวิจัย บทความทั้งไทยและต่างประเทศ ใช้การวิเคราะห์ที่สังเคราะห์ นำเสนอแบบเชิงพรรณนา การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเป็นปัจจัยสำคัญในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนในระบบการศึกษา การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจึงมีความสำคัญเพื่อเสริมสร้างทักษะและความรู้ที่จำเป็นสำหรับการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

บทความวิชานี้ได้นำเสนอแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่เน้นการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย เช่น กิจกรรมในชั้นเรียนและเสริมในกิจกรรม การเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน และระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน กิจกรรมตามโครงการของโรงเรียน และกิจกรรมเสริมและสนับสนุนจากบุคคลและหน่วยงาน กระบวนการและเทคนิควิธีการที่นำมาจัดกิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความหลากหลาย ซึ่งสามารถช่วยให้ผู้เรียนมีทักษะที่จำเป็นในการประสบความสำเร็จในด้านการศึกษาและการใช้ชีวิตในอนาคต โดยเน้นการสร้างแรงจูงใจและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนในการเรียนรู้ ทั้งนี้ การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจะต้องคำนึงถึงความหลากหลายของผู้เรียนและสนับสนุนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นในทุกด้าน ส่วนแนวคิดหลักในการจัดกิจกรรมเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนควรต้องวางแผนอย่างเป็นระบบเชื่อมประสานกับนักเรียน ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียนต้องทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการ จะทำให้เป้าหมายที่กำหนดไว้จะสำเร็จได้ด้วยความตั้งใจ

คำสำคัญ : การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน, การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

Abstract

This academic article utilizes a document review process, examining research and articles from both Thailand and abroad. It employs analysis and synthesis, and presents the findings in a descriptive manner. Student quality development is an important factor in raising the academic achievement of students in the education system. Therefore, organizing student quality

development activities is important to enhance the skills and knowledge necessary for learning in the 21st century.

This article presents guidelines for organizing student quality development activities that focus on creating diverse learning experiences, such as classroom activities and supplementary activities, teaching and learning activities, student development and student support systems, school project activities, and additional and supportive activities from individuals and organizations. The processes and techniques used to organize activities to raise academic achievement are diverse, which can help students have the skills necessary to succeed in education and future life, emphasizing on creating motivation and student participation in learning. In addition, organizing student quality development activities must take into account the diversity of students and support student-centered learning in order to achieve higher academic achievement in all aspects.

Keywords: Development of learner quality, Raising Academic Achievement.

บทนำ

การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียน ในการเผชิญกับโลกที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในยุคปัจจุบัน การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนจึงเป็นเรื่องสำคัญที่ต้องให้ความสนใจ การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนจึงเป็นการสร้างรากฐานที่มั่นคง ในการพัฒนาทักษะต่าง ๆ ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้และการใช้ชีวิตในสังคม การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีประสิทธิภาพสามารถช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะด้านต่าง ๆ อย่างครบถ้วน ไม่ว่าจะเป็นทักษะ ด้านวิชาการ ทักษะทางสังคม ทักษะด้านการคิดวิเคราะห์ รวมไปถึงการใช้เทคโนโลยีในการเรียนรู้ ซึ่งเป็นทักษะที่สำคัญในโลกยุคดิจิทัล โดยมีแนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความหมายและสร้างแรงจูงใจในการเรียนที่เหมาะสมในการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะและความรู้ที่สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ

แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนที่มีเป้าหมายเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยมุ่งเน้นที่การพัฒนากระบวนการเรียนการสอนที่มุ่งเน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การส่งเสริมการเรียนรู้ที่มีความหมายและสร้างแรงจูงใจในการเรียน รวมทั้งการใช้เทคโนโลยีและเครื่องมือใหม่ ๆ ที่เหมาะสม ในการเสริมสร้างประสิทธิภาพในการเรียนการสอน เพื่อให้ผู้เรียนมีทักษะและความรู้ที่สามารถนำไปใช้ ในชีวิตจริงได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยบทบทความวิชาการ เรื่อง “แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน” ประกอบด้วยเนื้อหา ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมีหลักการสำคัญ คือการมีเป้าหมายของการจัดกิจกรรมที่ชัดเจน เป็นรูปธรรม และครอบคลุมผู้เรียนทุกคน ทำให้ผู้เรียนได้พัฒนาตนเองอย่างรอบด้านเต็มตามศักยภาพ ตามความสนใจ ความถนัด ความต้องการ เหมาะกับวัยและวุฒิภาวะ เพื่อปลูกฝังจิตสำนึกในการบำเพ็ญตน ให้เป็นประโยชน์ต่อสังคมในลักษณะต่าง ๆ ที่สอดคล้องกับวิถีชีวิต ประเพณี และวัฒนธรรมอย่างต่อเนื่อง โดยเปิดโอกาสให้ครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้นำชุมชน ปราชญ์ชาวบ้าน องค์กร และหน่วยงานอื่น มีส่วนร่วม ในการจัดกิจกรรม

1.1 เป้าหมาย

การจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนมุ่งส่งเสริมให้ผู้เรียนใช้ความรู้ ทักษะ และประสบการณ์จากการเรียนรู้ไปพัฒนาตนเอง เพื่อให้เกิดสมรรถนะสำคัญ 5 ประการ ได้แก่ความสามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการคิด ความสามารถในการแก้ปัญหา ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

1.2 แนวการจัดกิจกรรม

สถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนทุกคนเข้าร่วมกิจกรรม โดยมีแนวการจัดกิจกรรม ดังนี้

1.2.1 ให้ผู้เรียนปฏิบัติกิจกรรมตามความสนใจ

1.2.2 ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติกิจกรรมผ่านประสบการณ์ที่หลากหลาย ฝึกการทำงานที่สอดคล้องกับชีวิตจริง ตลอดจนสะท้อนความรู้ ทักษะ และประสบการณ์ของผู้เรียน

1.2.3 จัดกิจกรรมอย่างสมดุล 3 ลักษณะ คือ กิจกรรมแนะแนว กิจกรรมนักเรียน และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ โดยจัดกิจกรรมรายบุคคล กิจกรรมกลุ่ม ทั้งในและนอกสถานศึกษาให้สม่ำเสมออย่างต่อเนื่อง

1.2.4 จัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเป็นผู้ดำเนินการ โดยการศึกษาและใช้ข้อมูลประกอบการวางแผนอย่างเป็นระบบ เน้นการคิดวิเคราะห์และใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการดำเนินกิจกรรม

1.2.5 ใช้กระบวนการการมีส่วนร่วมและการเรียนรู้แบบร่วมมือมากกว่าเน้นการแข่งขันบนพื้นฐานการปฏิบัติตามวิถีประชาธิปไตย

1.2.6 จัดให้มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และเผยแพร่กิจกรรม

2. การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

คุณภาพผู้เรียนเป็นกระบวนการจัดการเรียนการสอน และการดำเนินการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพตามความแตกต่างระหว่างบุคคล

2.1 ความหมายของคุณภาพผู้เรียน

คุณภาพเป็นนามธรรมที่ตั้งอยู่บนฐานของค่านิยมหรือวิธีการที่คนเห็นว่ามีคุณภาพ ดังนั้น คุณภาพอาจเป็นเรื่องที่ต้องทำความเข้าใจและสร้างขึ้น โดยสรุปคุณภาพมี 2 ลักษณะ คือ (1) คุณภาพเชิงสมบูรณ์ (absolute quality) หมายถึง คุณภาพเชิงสรุปเป็นคุณค่าเฉพาะบุคคลหรือกลุ่มบุคคลเป็น “คุณภาพตามใจผู้ใช้ หรือคุณภาพตามอุดมคติ” (2) คุณภาพเชิงสัมพัทธ์ (relative quality) เป็นคุณภาพเชิงเปรียบเทียบสภาพที่เป็นอยู่กับสภาพที่คาดหวังเรียกว่า “คุณภาพตามมาตรฐานที่กำหนดไว้” ในปัจจุบันนี้คุณภาพการศึกษาของไทยใช้แนวคิดและวิธีการคุณภาพเชิงสัมพัทธ์ในระบบประกันและการประเมินคุณภาพ

2.2 การพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

หลักสูตรแกนกลางมุ่งพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เป็นคนดี มีปัญญา มีความสุขและมีความเป็นไทยมีศักยภาพในการศึกษาต่อและประกอบอาชีพ โดยมีหลักการสำคัญของการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียนดังนี้

1. เป็นการจัดการศึกษาเพื่อความเป็นเอกภาพของชาติมุ่งเน้นความเป็นไทยควบคู่กับ ความเป็นสากลและความเสมอภาคโดยคนไทยทั้งปวง ต้องมีสิทธิเสมอกันในการรับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ไม่น้อยกว่า 12 ปี อย่างทั่วถึงเท่าเทียมกัน ควบคู่ไปกับความมีคุณภาพโดยไม่แบ่งชนชั้นหรือความแตกต่างทางสังคมวัฒนธรรม และสังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา

2. ส่งเสริมพัฒนาผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องตลอดชีวิตมีความยืดหยุ่น ทั้ง ด้านสาระ เวลา และการจัดการเรียนรู้ สามารถจัดการศึกษาได้ทั้งการศึกษา ในระบบการศึกษานอกระบบและการ

ตามอรรถาธิบาย ครอบคลุมทุกกลุ่มเป้าหมายและสามารถเทียบโอนผลการเรียนรู้และประสบการณ์ระหว่างรูปแบบเดียวกันหรือต่างรูปแบบได้

3. การยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

แนวทางการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นขึ้นอยู่กับบริบทของแต่ละโรงเรียน โดยแนวทางที่โรงเรียนหนึ่งประสบผลสำเร็จ แต่อีกโรงเรียนอาจจะไม่ประสบผลสำเร็จก็ได้ ด้วยเหตุนี้แนวทางการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนนั้นควรเริ่มจากการวิเคราะห์สภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน การจัดการความรู้เพื่อกำหนดนโยบาย และจัดทำแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียน การกำหนดยุทธศาสตร์ ในการพัฒนากระบวนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

3.1 ความหมายของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึง การสอน การเรียนรู้ของผู้เรียน ส่งผลให้นักเรียนเกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม และสามารถวัดได้โดยการแสดงออกมาทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านพุทธิพิสัย ด้านจิตพิสัย และด้านทักษะพิสัย

3.2 การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

การวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน หมายถึงการวัดผลที่เกิดขึ้นจากการเรียนการสอน การฝึกฝนหรือประสบการณ์ ทั้งในโรงเรียน บ้าน และสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ โดยมีผลที่ได้เป็นความรู้ ความสามารถ ทักษะ ความรู้สึก ค่านิยม จริยธรรม สามารถวัดผลได้จากงานที่ครูมอบคะแนน เกรดเฉลี่ย แบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ หรือการสังเกต โดยลักษณะของแบบทดสอบที่ดีควรมีความเที่ยงตรง ความเชื่อมั่นความยุติธรรม ความยาก ความช่วยความจำเพาะเจาะจง ความเป็นปรนัย ความลึกของคำถาม ค่าอำนาจจำแนก และมีประสิทธิภาพ

4. แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

จากการศึกษาและสังเคราะห์เอกสารและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ด้านการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ตลอดจนได้ประยุกต์ใช้องค์ความรู้ที่ได้จากประสบการณ์การเป็นครู การเข้าร่วมประชุมพัฒนาตนเอง การประชุมวิชาการ และการได้รับคำปรึกษาจากผู้เชี่ยวชาญ โดยมีแนวทางการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาคุณภาพผู้เรียน จำแนกเป็นหมวดหมู่ คือ กิจกรรมในชั้นเรียนและเสริมในกิจกรรมการเรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน กิจกรรมตามโครงการของโรงเรียน กิจกรรมเสริมและสนับสนุนจากบุคคลและหน่วยงาน

กิจกรรมในชั้นเรียนที่สอดแทรกในกิจกรรมการเรียนการสอน

แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนด้านกิจกรรมในชั้นเรียนและกิจกรรมเสริมการเรียนการสอน จำแนกเป็น 3 ลักษณะดังนี้

1. กิจกรรมนักเรียน

กิจกรรมสำหรับนักเรียน เป็นผลมาจากการมอบหมายของครู ดังนั้นควรเน้นให้นักเรียนได้เอาใจใส่ ตั้งใจ และควรได้รับการชมเชยหรือเสริมแรงจากครู มีกิจกรรมที่น่าสนใจ ดังนี้

1.1 นักเรียนศึกษาจากใบความรู้หรือเอกสารประกอบการสอนที่ครูผลิตขึ้น และมอบหมายใบงาน ใบกิจกรรมให้นักเรียนเป็นรายบุคคลหรือเป็นกลุ่ม

1.2 นักเรียนศึกษาเพิ่มเติมจากสื่อที่น่าสนใจต่าง ๆ เช่น วิดิทัศน์ โททัศน์สารคดี และสื่อสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ เป็นต้น

1.3 นักเรียนศึกษาค้นคว้าเพิ่มเติมด้วยตนเอง และให้นักเรียนประมวลความรู้ที่ได้เป็นความคิดรวบยอดแล้วนำเสนอในรูปแบบรายงานเป็นกลุ่ม

1.4 นักเรียนฝึกปฏิบัติตามกิจกรรมต่าง ๆ ที่เน้นให้มีทักษะกระบวนการขั้นพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ ทักษะกระบวนการทางคณิตศาสตร์ และวิธีการทางประวัติศาสตร์ เป็นต้น

1.5 นักเรียนท่องสูตรคูณ สูตรคณิตศาสตร์ ด้วยวิธีการท่องทุกเช้าก่อนเรียน โดยการท่องแบบตัวต่อตัว (กับเพื่อน หรือกับครู)

1.6 นักเรียนมีส่วนร่วมในการออกข้อสอบแต่ละหน่วย/เนื้อหา

2. กิจกรรมครู

ครูเป็นผู้มีบทบาทสำคัญที่สุดในการออกแบบกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้บรรลุตามจุดประสงค์การเรียนรู้และตัวชี้วัด จำเป็นต้องรู้และเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการจัดการเรียนรู้ตามทฤษฎี ต่าง ๆ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

2.1 พัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้ตามรูปแบบการจัดการเรียนรู้ต่าง ๆ เช่น การจัดการเรียนรู้โดยเน้นกระบวนการทางวิทยาศาสตร์ การจัดการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมโครงงานใช้กระบวนการวิจัยเป็นฐาน ใช้ปัญหาเป็นฐาน การจัดการเรียนรู้ตามแนววิถีจัดการเรียนรู้ (4 MAT) หรือตามแนวสร้างสรรค์นิยม (Constructivism) เช่น การเรียนรู้ด้วยวิธีสืบเสาะหาความรู้ (Inquiry Method) การจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ การจัดการเรียนรู้แบบร่วมมือ การจัดการเรียนรู้โดยใช้แบบฝึกทักษะหรือชุดฝึกทักษะกระบวนการจัดการเรียนรู้ โดยใช้วิธีการแก้โจทย์ปัญหาตามแนวคิดของโพลยา และการจัดการเรียนรู้โดยใช้กระบวนการคิดแบบต่าง ๆ เป็นต้น

2.2 เทคนิคการสอนและกลวิธีสอนที่มีความน่าสนใจ

1. เนื้อหาที่มีการปฏิบัติการทดลอง จะเป็นกิจกรรมกลุ่มตามใบกิจกรรมการทดลองที่มอบหมายให้ รวมทั้งออกแบบกิจกรรมการทดลองและบันทึกผล การทดลอง ส่วนเนื้อหาใด ๆ ที่ไม่สามารถปฏิบัติการทดลองได้ อันเนื่องมาจากสาเหตุวัสดุ อุปกรณ์การทดลองสารเคมีไม่เพียงพอ หรือครูผู้สอนไม่เชี่ยวชาญพอในเนื้อหานั้น ดังนั้น จึงจำเป็นต้องใช้วิธีการอธิบายและเสนอผลการทดลองให้นักเรียนทราบ

2. การดาวน์โหลดเนื้อหา ภาพ วิดีโอจากอินเทอร์เน็ตมาเป็นสื่อการเรียนรู้ เพื่อกระตุ้นและเพิ่มความสนใจให้นักเรียน

3. การบรรยายอธิบายเนื้อหาประกอบการนำเสนอด้วยพาวเวอร์พอยท์

4. การดัดแปลงหรือประยุกต์วัสดุอุปกรณ์ที่มีอยู่สามารถใช้ร่วมกันได้

5. การใช้เทคนิคการตั้งคำถาม เพื่อเป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้สืบเสาะแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง ควรเป็นคำถามปลายเปิดหรือคำถามที่ให้นักเรียนได้คิดต่อยอด

6. มีการสอดแทรกแนวข้อสอบต่าง ๆ เช่น แนวข้อสอบระดับชาติ (NT, O-NET) พร้อมเฉลยวิธีการในชั่วโมงกิจกรรมการเรียนการ ปฏิบัติเช่นนี้เป็นประจำ

7. นำสมุดการบ้านของนักเรียนที่ครูตรวจแล้ว มาฉายด้วยเครื่องฉายแผ่นทึบ (Visualization) เพื่อให้นักเรียนร่วมกันพิจารณาความแตกต่างของข้อหรือโจทย์ที่นักเรียนทำ

8. การฝึกทักษะและให้เทคนิคในการจำ เชื่อมโยงกับคำ ข้อความ บทเพลง กลอน คำคล้องจอง หรือการยกตัวอย่างเกี่ยวกับสถานการณ์ในชีวิตจริงเพื่อเทียบเคียงกับเนื้อหาที่เรียน ซึ่งเป็นเทคนิคที่ทำให้นักเรียนสามารถจดจำได้เป็นอย่างดี

9. การสร้างสรรค์กิจกรรมเกมเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองของนักเรียน โดยครูผู้สอนจะผลิตสื่อชุดนี้ด้วยการนำเนื้อหาต่าง ๆ มาประยุกต์ เช่น เกมจับคู่ เกมบันไดงู อักษรไขว้ เกมค้นหาคำ เป็นต้น และครูผู้สอนควรตั้งชื่อเกมให้มีความน่าสนใจ

2.3 การปฏิบัติการวิจัยในชั้นเรียน

ครูควรทำงานวิจัยในชั้นเรียนควบคู่ไปกับการจัดการเรียนการสอน โดยเน้นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นในชั้นเรียนเป็นหลัก ส่วนรูปแบบการเขียนรายงานที่พบก็ขึ้นอยู่กับความรู้ ความเข้าใจในการเขียน ซึ่งจะพบเป็นรายงานวิจัยหน้าเดียวค่อนข้างมาก ส่วนงานวิจัยฉบับเต็มรูปสมบูรณ์ 5 บทนั้นมีค่อนข้างน้อย โดยตัวแปรที่ศึกษาสำคัญที่พบคือ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ส่วนตัวแปรทางจิตวิทยาอื่น ๆ มีเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่ทำการศึกษา เช่น ความรับผิดชอบ ความมีวินัย แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ เจตคติต่อการเรียน เป็นต้น นวัตกรรมที่พบบ่อยในการวิจัยในชั้นเรียนคือ แบบฝึกทักษะ ชุดฝึกทักษะกระบวนการ และวิธีการทางจิตวิทยาที่นำมาแก้ปัญหาพฤติกรรมของนักเรียน

3. กิจกรรมที่ครูและนักเรียนทำร่วมกัน

3.1 กิจกรรมการสอนเสริมแบบเข้มข้น

โรงเรียนแต่ละโรงเรียนมีวิธีการสอนเสริมแบบเข้มข้นหรือการติว ในช่วงระยะเวลาที่แตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับความพร้อมของครู ความสนใจของนักเรียนหรือช่วงเวลาที่เหมาะสมระหว่างครูกับนักเรียน โดยบางโรงเรียนอาจจะจัดกิจกรรมพิเศษเฉพาะนักเรียนที่ได้สอบข้อสอบระดับชาติ (NT, O-NET) การสอนในช่วงพักกลางวันประมาณเวลา 12.30 - 13.00 น. ซึ่งการจัดการสอนแบบเข้มข้นนี้ โรงเรียนได้ดำเนินการเป็นประจำอยู่แล้ว ซึ่งครูที่จะสอนในกิจกรรมการสอนแบบเข้มข้นหรือการติวนั้นมี 2 ลักษณะคือ เป็นครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้ในโรงเรียน และเป็นครูที่เชี่ยวชาญเฉพาะ ซึ่งโรงเรียนได้เชิญจากภายนอก เนื้อหาที่สอนจะเน้นการสรุป ทบทวน สร้างความคิดรวบยอดแบบสรุป เทคนิค การจำ และการแก้ปัญหาด้วยวิธีลัด

3.2 กิจกรรมการสอนซ่อมเสริมให้กับนักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

เนื่องจากการวัดและประเมินผลนั้น กลุ่มเป้าหมายของการประเมินคือ นักเรียนซึ่งในชั้นเรียนย่อมมีนักเรียนที่ละความสามารถกันอยู่ ดังนั้นครูจำเป็นต้องช่วยเหลือนักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำเหล่านั้นอย่างเท่าเทียม ดังนั้นโรงเรียนหลายโรงเรียนจึงมีโครงการการสอน ซ่อมเสริมนี้ขึ้นมา ช่วงระยะเวลาที่จัดกิจกรรมการสอนซ่อมเสริมนี้ จะคล้ายกับช่วงเวลาของการสอนเสริมแบบเข้มข้นหรือการติว แต่กิจกรรมการสอนซ่อมเสริมจะเน้นที่นักเรียนกลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ ส่วนกิจกรรมการสอนแบบเข้มข้นจะเป็นกลุ่มนักเรียนปกติและนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ เรียนร่วมกัน ลักษณะกิจกรรมจะเน้นการสร้างความคิดรวบยอดที่ถูกต้อง ชัดเจน เน้นการฝึกทักษะ จากนั้นจึงสรุปสาระสำคัญและศึกษาเพิ่มเติมจากสื่อที่น่าสนใจต่าง ๆ

3.3 กิจกรรมการเรียนรู้ผ่านสื่อระบบออนไลน์

การสื่อสารระหว่างครูและนักเรียนผ่านระบบออนไลน์ นักเรียนจะมีโอกาสได้ค้นคว้าเพิ่มเติม ขอคำปรึกษาจากครูในเนื้อหาที่ตนยังไม่เข้าใจ โดยผ่านระบบการสื่อสารที่มีความทันสมัยถือว่าเป็นกลวิธีที่จะกระตุ้นให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้และมีเจตคติที่ดีต่อวิชาเรียน วิธีการเรียนรู้นี้ได้แก่ การสนทนาผ่านโปรแกรม Facebook, Line, Zoom หรือแอปพลิเคชันต่าง ๆ ในระบบออนไลน์ หรือ การโต้ตอบทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) และจัดกิจกรรมให้นักเรียนได้ผลิตชิ้นงานขึ้น

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกิจกรรมที่สำคัญและจำเป็นที่ควรจะได้รับการพัฒนาและส่งเสริม เพราะเป็นกิจกรรมที่หลายคนมองว่าไม่ได้ส่งผลทางตรงต่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมากนัก แต่อาจส่งผลในทางอ้อมแก่นักเรียน โดยมีกิจกรรมที่น่าสนใจ ดังนี้

1. กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน

กิจกรรมพัฒนาผู้เรียน ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมแนะแนว กิจกรรมชุมนุม ชมรม ลูกเสือ เนตรนารี ยุวกาชาด ผู้บำเพ็ญประโยชน์ และกิจกรรมเพื่อสังคมและสาธารณประโยชน์ กิจกรรมเหล่านี้เป็นกิจกรรมที่สนับสนุนการเรียนการสอน เพื่อให้นักเรียนมีการพัฒนา ทั้งในด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การมีทักษะชีวิต ทักษะการแก้ปัญหา และสามารถนำมาปรับประยุกต์ใช้กับวิชาอื่นได้ซึ่งกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนนี้ จำเป็นต้องมีการส่งเสริมด้านทักษะกระบวนการคิด ทักษะการใช้เทคโนโลยี ทักษะทางสังคม เป็นต้น

2. กิจกรรมคลินิกวิชาการ

กิจกรรมคลินิกวิชาการ เป็นกิจกรรมเสริมให้กับนักเรียนที่มีความรู้ยังไม่กระจ่างชัดเจนในเรื่องใดเรื่องหนึ่ง ได้เข้าขอรับคำปรึกษาแนะนำเพิ่มเติมจนมีความชำนาญ กิจกรรมคลินิกวิชาการนี้เป็นการจำลองสถานการณ์สถานพยาบาล ที่ต้องพบหมอวินิจฉัยและติดตามผล กิจกรรมที่น่าสนใจ ได้แก่ คลินิกหมอภาษา คลินิกวิทยาศาสตร์ คลินิกคณิตศาสตร์ เป็นต้น

3. กิจกรรมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

กิจกรรมระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน เป็นกิจกรรมที่ต้องใช้วิธีการทางจิตวิทยาการศึกษามาคอยกระตุ้นเตือน ให้กำลังใจ และชี้แนะประโยชน์ เพื่อให้นักเรียนมีความพร้อมและเอาใจใส่กับกิจกรรมยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ที่โรงเรียนจัดให้กิจกรรมช่วยเหลือ มีดังนี้

3.1 การขอเบอร์โทรศัพท์ เบอร์ไลน์ หรืออื่น ๆ ของนักเรียน ผู้ปกครองและเพื่อนสนิท เพื่อให้ครูสามารถติดตามนักเรียนที่เป็นกลุ่มเสี่ยง โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่ต้องรับการทดสอบระดับชาติ

3.2 การประกาศรายชื่อผู้มีสิทธิ์สอบ ห้องสอบ สถานที่สอบเพื่อให้นักเรียนได้ รับทราบ และเรื่องการพกพาบัตรประจำตัวประชาชน บัตรประจำตัวผู้สอบ อุปกรณ์การสอบ หรือครูอาจต้องเตรียม อุปกรณ์การสอบสำรองไว้กรณีนักเรียนลืมนำมาด้วย

3.3 การแนะแนวการเตรียมตัวก่อนสอบ ทั้งด้านสุขภาพจิต สุขภาพกาย ให้มีสมาธิและการบริหารเวลาในการสอบ เป็นต้น

กิจกรรมตามโครงการของโรงเรียน

แนวทางในการจัดกิจกรรมพัฒนาผู้เรียน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของโรงเรียนที่สำคัญพบว่า กิจกรรมที่จะนำเสนอต่อไปนี้มีกิจกรรมดำเนินการในรูปแบบของโครงการ ได้แก่

1. กิจกรรมการจัดค่ายวิชาการ

การจัดค่ายวิชาการที่พบในโรงเรียน จะเป็นค่ายที่จัดระยะสั้น ๆ บางโรงเรียนจัดในรูปแบบ ของค่ายพักแรมค้างคืนในโรงเรียน หรือสถานที่ที่เอื้อต่อการจัดค่ายแบบวันเดียวและแบบพักแรมค้างคืน ระยะเวลากิจการประมาณ 2 - 3 วัน วิทยากรประจำค่ายเป็นครูในกลุ่มสาระการเรียนรู้หรือเชิญ วิทยากรนอก เช่น อาจารย์ นักศึกษาสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องจากสถาบันอุดมศึกษาในจังหวัด หรือนักศึกษา ที่เป็นศิษย์เก่า เป็นต้น ลักษณะของค่ายที่จัดขึ้นจะมีกิจกรรมเป็นฐานการเรียนรู้ต่าง ๆ มีความแปลกใหม่ น่าสนใจและแตกต่างไปจากการทดลองและการเรียนในชั้นเรียนปกติ ทำให้นักเรียนได้เรียนรู้ และเกิดความคิดรวบยอดสอดคล้องกับชีวิตประจำวัน กิจกรรมค่ายวิชาการจะส่งเสริมเจตคติที่ดีต่อวิชาที่เรียน และมีเจตคติที่ดี ประสบการณ์เรียนรู้ที่ได้จากการจัดค่ายวิชาการ นักเรียนจะสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์กับประสบการณ์ใหม่เข้าด้วยกัน และสามารถสร้างองค์ความรู้ใหม่ด้วยตนเอง

2. กิจกรรมส่งเสริมนักเรียนเข้าร่วมการประกวดแข่งขันทักษะทางวิชาการ

กิจกรรมนี้ถือว่าเป็นประสบการณ์เรียนรู้ที่ดีสำหรับนักเรียน โดยเฉพาะกลุ่มนักเรียนที่ได้รับ การส่งเสริมคือ กลุ่มที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง เพราะการคัดเลือกตัวแทนนักเรียนที่จะเข้าร่วมประกวดแข่งขัน

ครูจะคัดเลือกนักเรียนกลุ่มที่มีความสามารถสูงเป็นตัวแทน แต่มีกิจกรรมบางกิจกรรม ที่นักเรียนกลุ่มกลาง และกลุ่มอ่อนสามารถเข้าร่วมได้คือกิจกรรมที่โรงเรียนจัดขึ้นเอง ซึ่งการส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมการแข่งขัน ทักษะหรือการประกวด นักเรียนจะสามารถนำประสบการณ์ที่ได้มาปรับใช้ ในการเรียนรู้และการวัด ประเมินผลต่าง ๆ

3. กิจกรรมการนิเทศภายใน

กระบวนการนิเทศการเรียนการสอนภายในโรงเรียน เป็นกระบวนการที่ส่งผลทำให้เกิดการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนของครูมีประสิทธิภาพและมีประสิทธิผล ครูได้รับการนิเทศ กำกับ ติดตามอย่าง ใกล้ชิด จากผู้บริหารโรงเรียน หรือฝ่ายบริหารงานวิชาการของโรงเรียน ซึ่งปัจจัยเหล่านี้ มีผลต่อการยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนจำเป็นต้องดำเนินการนิเทศภายในอย่างเป็นรูปธรรม

4. กิจกรรมส่งเสริมและพัฒนาตนเองของบุคลากร

บุคลากรครู เป็นปัจจัยหลักในการพัฒนากระบวนการเรียนการสอนในชั้นเรียน ที่ส่งผลโดยตรงต่อ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน จากการศึกษาพบว่า โรงเรียนมีแผนพัฒนาบุคลากร โดยส่งเสริมให้ บุคลากรได้รับการพัฒนาตนเอง เช่น การเข้ารับการประชุม สัมมนา อบรม การส่งเสริมการศึกษาต่อ การศึกษา ด้วงาน และเข้าร่วมกิจกรรมแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิชาการ เป็นต้น

กิจกรรมเสริมและสนับสนุนจากบุคคลและหน่วยงาน

1. กิจกรรมการจัดทดสอบก่อนการสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (Pre O-NET)

กิจกรรมการทดสอบก่อนการสอบจริง เป็นกิจกรรมที่มีความสำคัญอย่างหนึ่งทางการวัด และประเมินผลการศึกษา เพราะจะทำให้ทราบได้ว่า นักเรียนมีความรู้เพียงพอแล้วหรือไม่ ที่จะทำข้อสอบจริง และเป็นการสร้างความคุ้นชินกับรูปแบบข้อสอบ และนักเรียนได้ลองฝึกทดสอบที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง โดยการจัดทดสอบก่อนการสอบจริงนี้ ต้องมีหน่วยงานที่สนับสนุนแบบทดสอบคือ กลุ่มงานวัดและประเมินผล การศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา และสำนักทดสอบทางการศึกษา การดำเนินงานจัดสอบในระดับ โรงเรียนควรกำชับให้ครูผู้คุมสอบและนักเรียนปฏิบัติตนเช่นเดียวกับการสอบจริง

2. กิจกรรมการนิเทศชั้นเรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

กิจกรรมจะดำเนินงานโดยกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ที่ทำหน้าที่ให้การสนับสนุน ส่งเสริม และช่วยเหลือในทางวิชาการต่าง ๆ โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเข้าไปช่วยเหลือ ชี้แนะให้กับเพื่อนครูในด้านเทคนิคการจัดการเรียนการสอน การจัดห้องเรียนการบริหารจัดการ ชั้นเรียน การวัดและประเมินผลระดับชั้นเรียน ผลที่ได้รับจากการเยี่ยมชั้นเรียนจะทำให้ครูได้เห็นข้อดีและจุด ควรพัฒนาของตนเอง และได้ปรับปรุงและพัฒนาการเรียนการสอน

3. กิจกรรมการสอนเสริมโดยองค์กรภาคเอกชน

องค์กรภาคเอกชน ได้แก่ บริษัทและสำนักพิมพ์ต่าง ๆ ที่มีบทบาทในการช่วยเหลือ สนับสนุนการจัด สอนเสริมให้กับนักเรียน โดยจัดสอนให้ฟรีหรือเสียค่าใช้จ่าย ถือว่าเป็นกิจกรรมที่ดีที่นักเรียนได้รับ ประสบการณ์เรียนรู้จากครูที่เป็นผู้เชี่ยวชาญการสอนเฉพาะด้าน ครูที่รับผิดชอบหรือโรงเรียนควรชี้แนะ ให้ ผู้ปกครองให้ได้รับทราบและเข้าใจวัตถุประสงค์ของกิจกรรมนี้และการได้รับอนุญาตจากผู้ปกครอง และต้องให้ ข้อแนะนำต่าง ๆ เกี่ยวกับการเข้าร่วมกิจกรรม เช่น ค่าใช้จ่าย การตรงต่อเวลา ความปลอดภัยในการเดินทาง และความคุ้มค่าตามบริบทและความเหมาะสมกับตนเอง

4. กิจกรรมการประกวด แข่งขัน และทดสอบโดยโรงเรียน สถาบันหรือมหาวิทยาลัย

ในแต่ละปีการศึกษาจะมีการจัดประกวด แข่งขัน และทดสอบต่าง ๆ จากสำนักพิมพ์สถาบัน กวดวิชาต่าง ๆ โรงเรียนที่มีอัตราการแข่งขันสูง และมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ด้วยกิจกรรมที่หลากหลายทั้งแบบได้ รับทราบผลอย่างเดียว และแบบให้รางวัลสมนาคุณ โรงเรียนควรได้ส่งเสริมให้นักเรียนเข้าร่วมกิจกรรมเหล่านี้ เพื่อเป็นการเพิ่มพูนประสบการณ์ด้านการทดสอบและการแข่งขันทางวิชาการ ที่จะเน้น ให้นักเรียนมีความ ตั้งใจ มุ่งมั่นในการเข้าร่วมกิจกรรม ซึ่งแนวประโยชน์ที่ได้รับผลจากการเข้าร่วม จะทำให้นักเรียนรู้และเข้าใจ ตนเองมากขึ้นว่าตนเองมีพัฒนาการการเรียนและระดับความรู้เพียงใดเมื่อเทียบกับบุคคลอื่น

ดังนั้น การจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีความสำคัญ ในการ เสริมสร้างทักษะและความรู้ที่จำเป็นต่อการเรียนรู้และการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียน การดำเนินกิจกรรม พัฒนาคุณภาพผู้เรียนไม่เพียงแต่จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในปัจจุบัน แต่ยังเป็นการเตรียมความพร้อมให้กับผู้เรียนในการเผชิญกับความท้าทายในอนาคตได้อย่างมั่นคงและมีคุณภาพ

บทสรุป

แนวทางการจัดกิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนการจัดกิจกรรม พัฒนาคุณภาพผู้เรียนถือเป็นแนวทางที่สำคัญในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยเน้น การเสริมสร้าง ทักษะที่จำเป็นต่อการเรียนรู้และการใช้ชีวิตในอนาคต โดยการจัดกิจกรรมที่มีประสิทธิภาพจะต้องมีการ ออกแบบที่เหมาะสมกับบริบทของผู้เรียนและสามารถกระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วมของนักเรียนได้ แนวทางสำคัญในการจัดกิจกรรม โดยจำแนกเป็นหมวดหมู่ คือ กิจกรรมในชั้นเรียนและเสริมในกิจกรรมการ เรียนการสอน กิจกรรมพัฒนาผู้เรียนและระบบดูแลช่วยเหลือผู้เรียน กิจกรรมตามโครงการของโรงเรียน กิจกรรมเสริมและสนับสนุนจากบุคคลและหน่วยงาน

กล่าวโดยสรุป แนวคิดหลักการในการจัดกิจกรรมเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ครูต้อง วางแผนอย่างเป็นระบบเชื่อมประสานกับนักเรียน ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทั้งภายในโรงเรียนและนอกโรงเรียนต้อง ทำงานร่วมกันอย่างบูรณาการ จะทำให้เป้าหมายที่กำหนดไว้นั้นจะสำเร็จได้ด้วยความตั้งใจ

บรรณานุกรม

- จันทนา นนทิก. (2552). เอกสารการสังเคราะห์วิธีปฏิบัติที่เป็นเลิศ ระบบเรียนรู้ : การยกระดับ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน. กรุงเทพฯ: โครงการพัฒนาโรงเรียนเข้มแข็งด้วยการจัดการความรู้ (Healthy School by Knowledge Management) มูลนิธิสถาบันวิจัยและพัฒนาการเรียนรู้ (มสвр.).
- จรรุวรรณ ภูษคร. (2556).การนิเทศเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนให้สูงขึ้น” ในเอกสารสรุป สารสำคัญผลงานที่ผ่านเกณฑ์วิธีปฏิบัติที่ดี ปี 2555 - 2556. กรุงเทพฯ: ศูนย์พัฒนา การนิเทศและเร่งรัดคุณภาพการศึกษาขั้นพื้นฐาน สำนักงานคณะกรรมการการศึกษา ขั้นพื้นฐาน.
- นวลจิตต์ เขวกีรติพงศ์. (2560). ผลการใช้กิจกรรมการเรียนการสอนแบบสืบเสาะหาความรู้ (7E) เรื่อง สารในชีวิตประจำวันที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาวิทยาศาสตร์ และ ความสามารถในการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 กลุ่ม โรงเรียนบึงกอก-หนองกุลา จังหวัดพิษณุโลก. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชา ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.

- นิภาภรณ์ วงศ์สวัสดิ์. (2563). พฤติกรรมการบริหารของผู้บริหารสถานศึกษาในการส่งเสริมการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. การศึกษาค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- ประภาภรณ์ วงศ์แพทย์. (2558). ยุทธศาสตร์ด้านกระบวนการจัดการเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยพะเยา.
- รวิชอุทุมม์ ทองแมน. (2554). รายงานวิจัยเรื่องกระบวนการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ของโรงเรียนแกนนำยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33. สุรินทร์: กลุ่มนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการจัดการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 33.
- พระณัฐภูมิ อคควาฑูมน. (2564). การวิเคราะห์องค์ประกอบของปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา. วารสารวารสารศึกษาศาสตร์และมนุษยสังคมศาสตร์. 2 (2) : 56-65.
- ระวีวรรณ เกตุมะ. (2564). การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การประเมินคุณภาพผู้เรียนด้านคณิตศาสตร์ (NT) ของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาพิษณุโลก เขต 3. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรการศึกษา มหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สมาน อัสวภูมิ. (2550). การบริหารการศึกษสมัยใหม่ : แนวคิดทฤษฎีและการปฏิบัติ. พิมพ์ครั้งที่ 4. อุบลราชธานี: อุบลกิจออฟเซตการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2549). รายงานการสังเคราะห์แนวคิดและวิธีจัดการเรียนการสอนที่ส่งเสริมทักษะการคิดวิเคราะห์กลุ่มสาระการเรียนรู้วิทยาศาสตร์. กรุงเทพฯ: ครูสภาลาดพร้าว.